

WPROWADZENIE

Czwarty zeszyt „Turyzmu” poświęcony jest niemal w całości osadnictwu turystycznemu, a bliżej tym formom osadniczym, które związane są ze strefami nadmorskimi. Turystyczne osadnictwo nadmorskie należy do najlepiej wykształconych i zarazem najbogatszych w rozwiązania funkcjonalne i układy przestrzenne. Różna jest także jego geneza. Obok nowych turystycznych jednostek osadniczych powstałych na „surowym korzeniu”, w znacznym stopniu wywodzi się ono z dawnych osiedli rybackich w różnym stopniu przekształconych i przygotowanych do pełnienia nowej funkcji.

Zróznicowanie turystycznego osadnictwa nadmorskiego, obok przyczyn gospodarczych czy społecznych występujących w różnych państwach i regionach, związane jest bardzo silnie z czynnikami geograficznymi a zwłaszcza ze strefami klimatycznymi, które warunkują długość sezonów kąpielowych, a tym samym rentowność eksploatacji zarówno poszczególnych urządzeń, jak i całych jednostek osadniczych.

Zeszyt otwierają dwa artykuły prezentujące przykłady turystycznego osadnictwa nadmorskiego we Francji i Włoszech. J. Janneau, prof. Uniwersytetu w Angers (Francja) przybliży jeden ze starszych kompleksów turystycznych Półwyspu Bretońskiego — La Baule, a prof. C. Ciaccio (Uniwersytet w Palermo — Włochy) omawia turystyzm dużych wysp włoskich.

Dalszą część zeszytu wypełniają artykuły poświęcone różnym aspektom osadnictwa turystycznego Półwyspu Helskiego. S. Liszewski prezentuje metodę określania funkcji turystycznej miejscowości nadmorskich, E. Dziegieć omawia wyniki badań nad przemianami wsi Chałupy i Kuźnica pod wpływem turystyki, a R. Wiluś analizuje rozwój przestrzenny, morfologię i fizjonomię typowego nadmorskiego osiedla letniskowego — Jastrzębią Górę.

Problemom osadnictwa turystycznego poświęcona jest również notatka naukowa S. Iwickiego omawiająca rozwój różnych form osad-

nicznych na Mierzei Wiślanej. Należy zaznaczyć, że zarówno artykuły dotyczące osadnictwa na Półwyspie Helskim, jak i notatka dotycząca Mierzei Wiślanej powstały w oparciu o referaty przygotowane na II seminarium terenowe organizowane przez Zakład Geografii Miast i Turystyki Uniwersytetu Łódzkiego w 1985 r.

Zeszyt zamykają tradycyjnie sprawozdania i recenzje. Te ostatnie dotyczą dwóch prac o charakterze teoretycznym, które ukazały się ostatnio we Francji i Czechosłowacji i prezentują dorobek geografów w badaniach nad turystyką i rekreacją.

Redakcja